

СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

© 2017 КОРЕПАНОВ Г. С.

УДК 311.21:[332.1(477):339.727.22]

Корепанов Г. С. Статистичне оцінювання закономірностей формування інвестиційної привабливості регіонів України

У статті запропоновано методичний підхід до розрахунку територіальних індексів потенціалу та ефективності інвестування на основі адаптованої міжнародної методики Конференції ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD), який дозволив виділити найбільш та найменш привабливі регіони України з точки зору інвестиційного потенціалу. У статті ідентифіковано 23 показники для регіонального рівня, об'єднаних у п'ять базових чинників: привабливість ринку; ціна і якість робочої сили; наявність необхідної інфраструктури; наявність природних ресурсів; безпека інвестиційної діяльності. Проведені розрахунки індексів потенціалу інвестиційної привабливості та ранжування регіонів України за виділеними п'ятьма чинниками дозволили зробити висновок, що у 2013 та 2015 рр. перше місце за загальною оцінкою займала Дніпропетровська область, а останнє – Волинська область.

Ключові слова: інвестиційна привабливість регіонів, індекс потенціалу, чинники.

Табл.: 4. **Формул.:** 2. **Бібл.:** 11.

Корепанов Георгій Сергійович – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри статистики, обліку та аудиту, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (пл. Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: g.s.korepanov@karazin.ua

УДК 311.21:[332.1(477):339.727.22]

Корепанов Г. С. Статистическое оценивание закономірностей формирования инвестиционной привлекательности регионов Украины

В статье предложен методический подход к расчету территориальных индексов потенциала и эффективности инвестирования на основе адаптированной международной методики Конференции ООН по торговле и развитию (UNCTAD), который позволил выделить наиболее и наименее привлекательные регионы Украины с точки зрения инвестиционного потенциала. В статье идентифицированы 23 показателя для регионального уровня, объединенных в пять базовых факторов: привлекательность рынка; цена и качество рабочей силы; наличие необходимой инфраструктуры; наличие природных ресурсов безопасности инвестиционной деятельности. Проведенные расчеты индексов потенциала инвестиционной привлекательности и ранжирование регионов Украины по выделенным пяти факторам позволили сделать вывод, что в 2013 и 2015 гг. первое место по общей оценке занимала Днепропетровская область, а последнее – Волинская область.

Ключевые слова: инвестиционная привлекательность регионов, индекс потенциала, факторы.

Табл.: 4. **Формул.:** 2. **Библ.:** 11.

Корепанов Георгий Сергеевич – кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры статистики, учета и аудита, Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина (пл. Свободы, 4, Харьков, 61022, Украина)

E-mail: g.s.korepanov@karazin.ua

UDC 311.21:[332.1(477):339.727.22]

Korepanov G. S. The Statistical Evaluation of Regularities in Formation of the Investment Attractiveness of Ukrainian Regions

In the article the methodical approach to calculation of the territorial indices of potential and efficiency of investment is suggested, based on the adapted international methods of the UN Conference on trade and development (UNCTAD), which helped to identify the most and the least attractive regions of Ukraine in terms of investment potential. The article identifies 23 indicators for the regional level, grouped into five basic factors: attractiveness of market; price and quality of the labor force; availability of the necessary infrastructure; availability of natural resources, safety of investment activity. The calculations of indices of potential of the investment attractiveness and ranking of regions of Ukraine by the allocated five factors have led to the conclusion that in 2013 and 2015 first place in the overall evaluation was occupied by the Dnipropetrovsk region and the last place – by the Volyn region.

Keywords: investment attractiveness of regions, index of potential, factors.

Tbl.: 4. **Formulae:** 2. **Bibl.:** 11.

Korepanov Georgii S. – PhD (Economics), Senior Lecturer of the Department of Statistics, Accounting and Auditing, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: g.s.korepanov@karazin.ua

Вирішення питань національної, регіональної й місцевої інвестиційної політики України та співробітництва в цій сфері неможливе без обґрунтованого статистичного забезпечення.

Інвестиції в економіку регіонів на сьогодні виступають одним з основних джерел економічного розвитку. Саме тому так багато уваги приділяється аналізу динаміки інвестицій та оцінці перспектив інвестицій у той чи інший регіон.

Для потенційних інвесторів дуже важливим є з'ясування доцільності вкладання інвестиційних коштів у підприємства, що знаходяться на певній території, вивчення закономірностей формування її інвестиційної привабливості. За цих умов статистичне оцінювання інвестиційної привабливості регіонів України набуває особливої актуальності.

На сьогоднішній день не існує єдиного підходу щодо методів оцінки інвестиційної привабливості регіонів та системи статистичних показників, які б адекватно відбивали порівняльні переваги регіону в процесі інвестиційної активності та інвестиційної привабливості, тому слід приділити увагу цьому питанню.

Оцінюючи ступінь розробленості теми, необхідно відзначити, що теоретичним проблемам дослідження закономірностей формування інвестиційної привабливості регіонів присвячено праці таких учених, як Г. Александер [8], О. Балацький [2], І. Бланк [3], Дж. Бейлі [8], Дж. Даннінг [9], У. Шарп [8] та ін.

Незважаючи на значний обсяг публікацій щодо дослідження інвестиційної привабливості регіонів, недостатньо розробленими залишаються питання системного оцінювання регіональних чинників, а також вико-

ристання статистичного інструментарію аналізу й узгодження кількісної та якісної складових моделі оцінювання інвестиційної привабливості регіонів України.

Метою статті є оцінювання закономірностей формування інвестиційної привабливості регіонів України на основі адаптованої до специфіки формування регіональних інвестиційних ринків міжнародної методики розрахунку територіальних індексів потенціалу, розробленої Конференцією ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD).

Аля оцінювання закономірностей формування інвестиційної привабливості регіонів України слід використовувати системи чинників, що конкретизують потенціал кожного з них.

Складність проблеми дослідження інвестиційної привабливості регіонів України полягає в багатоструктурності регіону як системи, що функціонує під впливом різноманітних внутрішніх та зовнішніх чинників. У багатьох випадках мова йде про систему показників, що формують чинники інвестиційної привабливості, склад якої трактується неоднозначно. У конкретних методиках сукупність показників досить значна, але, вочевидь, вона не є вичерпною [6].

Вибір змінних для оцінювання інвестиційної привабливості регіонів України запропоновано здійснювати на основі результатів досліджень Дж. Даннінга [9], Доповіді про світові інвестиції UNCTAD [10; 11], а також використовуючи чинник «Безпека інвестиційної діяльності» [1].

Загалом, ідентифіковано 23 показники для регіонального рівня, об'єднаних у п'ять базових чинників (з відповідними індикаторами):

- 1) *привабливість ринку* (розмір ринку, купівельна спроможність, потенційні можливості зростання ринку);
- 2) *ціна та якість робочої сили* (витрати на робочу силу, виробничі можливості, здоров'я, освіта);
- 3) *наявність необхідної інфраструктури* (енергетика, транспорт, зв'язок);
- 4) *наявність природних ресурсів* (сільськогосподарські ресурси, експлуатація природних ресурсів);
- 5) *безпека інвестиційної діяльності* (кримінальна, екологічна, політична).

У табл. 1 наведено чинники та показники, за якими доцільно проводити оцінювання інвестиційної привабливості регіонів України.

Слід зазначити, що використані в дослідженні характеристики природно-ландшафтного туристичного

Таблиця 1

Чинники та показники інвестиційної привабливості регіонів України

№ з/п	Чинники	Показники
1	Привабливість ринку	Валовий регіональний продукт, млрд грн
		Валовий регіональний продукт у розрахунку на одну особу, грн
		Індекс фізичного обсягу валового регіонального продукту, у цінах попереднього року, %
2	Ціна та якість робочої сили	Середньомісячна номінальна заробітна плата працівників, грн
		Кількість зайнятих працівників, тис. осіб
		Кількість відвідувань за зміну амбулаторно-поліклінічних закладів на 10 тис. населення
		Кількість студентів вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації в розрахунку на 10 тис. населення
3	Наявність необхідної інфраструктури	Виробництво електроенергії, млн кВт/год.
		Щільність автомобільних доріг загального користування, км на 1000 км ² території
		Загальна частка доріг із твердим покриттям, %
		Щільність залізничних колій загального користування, км на 1000 км ²
		Експлуатаційна довжина залізничних колій загального користування, км
		Кількість основних телефонних апаратів
		Кількість абонентів стільникового зв'язку
Кількість абонентів мережі Інтернет		
4	Наявність природних ресурсів	Площа сільськогосподарських угідь у володінні та користуванні сільськогосподарських підприємств і господарств населення, на кінець року, тис. га
		Експорт палива мінерального, нафти і продуктів її перегонки, тис. дол. США
		Експорт руди, шлаку і золи, тис. дол. США
		Природно-ландшафтний туристичний потенціал
5	Безпека інвестиційної діяльності	Рівень злочинності, випадків на 10 тис. осіб населення
		Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел забруднення, т/км ²
		Утворення відходів у розрахунку на км ² , т
		Національна самосвідомість населення

Джерело: складено за [5].

потенціалу та національної самосвідомості населення регіону не можуть бути оцінені кількісно.

Для лінгвістичного визначення стану природно-ландшафтного туристичного потенціалу регіонів України проведено ретельне дослідження відповідних регіональних чинників та умов, а також використано роботи О. Тищенко, А. Дуленка, Н. Петрової [7], О. Бейдик [4].

Для лінгвістичного визначення стану національної самосвідомості населення регіонів України враховано експертні оцінки фахівців кафедри політології ХНУ імені В. Н. Каразіна.

За рівнем розвитку природно-ландшафтного туристичного потенціалу регіони України, на думку автора, доцільно розподілити на три групи (рівень: низький, середній, високий) та на п'ять груп за рівнем національної самосвідомості населення в регіоні (низький, занижений, середній, підвищений, високий).

З метою диференціації регіонів України за рівнем інвестиційної привабливості використані офіційні статистичні дані Державної служби статистики України [5], а також адаптована методологія побудови індексу потенціалу надходження прямих іноземних інвестицій (Inward FDI Potential Index), що викладена в Доповіді про світові інвестиції UNCTAD [10; 11].

Індекс потенціалу інвестиційної привабливості регіонів України побудовано як незважене середнє арифметичне нормованих значень обраних показників; нормування показників здійснювалося за формулою (1) – для стимуляторів, а за формулою (2) – для дестимуляторів:

$$I_{ij} = \frac{x_{ij} - \min_{i=1}^k x_{ij}}{\max_{i=1}^k x_{ij} - \min_{i=1}^k x_{ij}}, \quad (1)$$

$$I_{ij} = \frac{\max_{i=1}^k x_{ij} - x_{ij}}{\max_{i=1}^k x_{ij} - \min_{i=1}^k x_{ij}}, \quad (2)$$

де x_{ij} – значення j -го показника (або чинника) для i -го регіону;

$\max_{i=1}^k x_{ij}$ та $\min_{i=1}^k x_{ij}$ – максимальне та мінімальне

значення j -го показника (або чинника), що використовувався для оцінки відповідного індексу для i -го регіону, $i = 1, k$;

k – кількість регіонів, для яких розраховувався індекс.

За своєю сутністю та методикою розрахунку індекс потенціалу інвестиційної привабливості є багатовимірною середньою.

На основі узагальненої статистичної інформації Державної служби статистики України [5] за обраними статистичними показниками та факторами з використанням MSExcel проведено необхідні розрахунки відповідних багатовимірних середніх для 2013 та 2015 рр. (без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополь та частини зони проведення АТО). Часткові (факторні) та інтегральні індекси потенціалу

інвестиційної привабливості регіонів України, а також відповідні ранги у 2013 р. наведено в *табл. 2*.

За загальною оцінкою м. Київ у 2013 р. посів третє місце. За чинниками «Привабливість рику», «Ціна та якість робочої сили», «Наявність необхідної інфраструктури» м. Київ посів перше місце, за чинником «Наявність природних ресурсів» – 24, а за чинником «Безпека інвестиційної діяльності» – 25 місце.

Перше місце за загальною оцінкою у 2013 р. посіла Дніпропетровська область, яка зайняла перше місце за чинником «Наявність природних ресурсів», друге місце за чинниками «Привабливість ринку» та «Ціна та якість робочої сили», четверте місце за чинником «Наявність необхідної інфраструктури» та 22 місце за чинником «Безпека інвестиційної діяльності».

Останнє місце за загальною оцінкою у 2013 р. посіла Волинська область, зайнявши 17 місце за чинником «Привабливість ринку», 25 – за чинником «Ціна та якість робочої сили», 24 – за чинником «Наявність необхідної інфраструктури», 20 місце – за чинником «Наявність природних ресурсів» та сьоме – за чинником «Безпека інвестиційної діяльності».

Так до першої п'ятірки серед регіонів України у 2013 р. за загальною оцінкою увійшли: Дніпропетровська та Донецька області, м. Київ, а також Одеська та Харківська області.

Аналогічні розрахунки проведено за даними 2015 р. Часткові (факторні) та інтегральні індекси потенціалу інвестиційної привабливості регіонів України, а також відповідні ранги у 2015 р. наведено в *табл. 3*.

На основі розрахованих індексів потенціалу інвестиційної привабливості та ранжування регіонів України за виділеними чинниками у 2013 та 2015 рр. ряд регіонів України мав незбалансовані позиції. Так, для м. Києва був зареєстрований найвищий показник значення індексу та, відповідно, перше місце за чинниками «Привабливість ринку», «Ціна та якість робочої сили», «Наявність необхідної інфраструктури», але за чинником «Безпека інвестиційної діяльності» м. Київ посів останнє місце. За загальною оцінкою м. Київ у 2013 р. посів третє місце, а у 2015 р. піднявся на одну позицію та зайняв друге місце серед регіонів України.

Перше місце за загальною оцінкою у 2015 р. посіла Дніпропетровська область, яка зайняла перше місце за чинником «Наявність природних ресурсів», друге місце за чинниками «Привабливість ринку» та «Ціна та якість робочої сили», п'яте місце за чинником «Наявність необхідної інфраструктури» та 20 місце за чинником «Безпека інвестиційної діяльності».

Останнє місце за загальною оцінкою у 2015 р. посіла Волинська область, зайнявши 17 місце за чинником «Привабливість ринку», 25 – за чинником «Ціна та якість робочої сили», 22 – за чинником «Наявність необхідної інфраструктури», 21 місце – за чинником «Наявність природних ресурсів» та сьоме – за чинником «Безпека інвестиційної діяльності».

До першої п'ятірки серед регіонів України у 2015 р. за загальною оцінкою увійшли: Дніпропетровська об-

Індекси потенціалу інвестиційної привабливості та ранги регіонів України за чинниками у 2013 р.

Регіони України	Чинники інвестиційної привабливості										Загальна оцінка	
	Привабливість ринку		Ціна та якість робочої сили		Наявність необхідної інфраструктури		Наявність природних ресурсів		Безпека інвестиційної діяльності			
	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг
Області												
Вінницька	0,386	3	0,192	18	0,330	17	0,276	8	0,907	10	0,418	6
Волинська	0,196	17	0,081	25	0,208	24	0,126	20	0,936	7	0,309	25
Дніпропетровська	0,398	2	0,540	2	0,494	4	0,706	1	0,696	22	0,567	1
Донецька	0,250	8	0,451	3	0,551	2	0,603	2	0,672	24	0,506	2
Житомирська	0,276	7	0,257	11	0,312	19	0,195	17	0,938	6	0,396	10
Закарпатська	0,197	16	0,199	17	0,346	14	0,061	25	0,922	9	0,345	19
Запорізька	0,213	14	0,288	9	0,439	7	0,350	5	0,718	21	0,402	9
Івано-Франківська	0,222	10	0,145	21	0,349	13	0,075	22	0,963	2	0,351	18
Київська	0,161	20	0,257	13	0,368	11	0,236	13	0,866	13	0,378	12
Кіровоградська	0,383	4	0,293	8	0,293	20	0,272	9	0,807	15	0,410	8
Луганська	0,089	23	0,327	6	0,337	15	0,337	6	0,690	23	0,356	16
Львівська	0,216	12	0,288	10	0,488	5	0,153	18	0,925	8	0,414	7
Миколаївська	0,293	6	0,228	16	0,331	16	0,268	10	0,742	20	0,372	13
Одеська	0,353	5	0,302	7	0,521	3	0,362	4	0,821	14	0,472	4
Полтавська	0,215	13	0,331	5	0,367	12	0,292	7	0,750	17	0,391	11
Рівненська	0,117	21	0,257	12	0,315	18	0,120	21	0,947	4	0,351	17
Сумська	0,216	11	0,237	15	0,203	25	0,219	15	0,771	16	0,329	22
Тернопільська	0,089	24	0,124	22	0,376	9	0,145	19	0,975	1	0,342	21
Харківська	0,201	15	0,450	4	0,470	6	0,368	3	0,748	18	0,448	5
Херсонська	0,223	9	0,106	24	0,218	23	0,267	11	0,743	19	0,312	24
Хмельницька	0,112	22	0,149	20	0,371	10	0,223	14	0,956	3	0,362	14
Черкаська	0,191	18	0,243	14	0,270	21	0,198	16	0,881	12	0,357	15
Чернівецька	0,167	19	0,113	23	0,423	8	0,068	23	0,939	5	0,342	20
Чернігівська	0,075	25	0,180	19	0,219	22	0,262	12	0,905	11	0,328	23
м. Київ	0,814	1	0,922	1	0,571	1	0,067	24	0,087	25	0,492	3

Джерело: розраховано за [5].

ласть, м. Київ, а також Одеська, Харківська та Запорізька області.

Для наочного представлення розподілення районів за двома чинниками інвестиційної привабливості, що цікавлять інвесторів, доцільно будувати інформаційні матриці квартильного розподілу.

Розподіл регіонів України за рівнем інвестиційної привабливості на основі чинників «Привабливість ринку» та «Наявність необхідної інфраструктури» представлено в *табл. 4*.

Матриці квартильного розподілу регіонів України можна будувати за сполученнями досліджуваних чинників залежно від мети дослідження та наявної інформації.

Найвищий рівень інвестиційної привабливості за обраними факторами у 2015 р. мали м. Київ, Дніпропетровська, Запорізька та Одеська області. Найнижчий – Рівненська область.

ВИСНОВКИ

Запропонований методичний підхід до розрахунку територіальних індексів потенціалу та ефективності інвестування на основі адаптованої міжнародної методики, яка використовується Конференцією ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD), дозволив виділити найбільш і найменш привабливі регіони України з точки зору вкладення інвестицій.

Індекси потенціалу інвестиційної привабливості та ранги регіонів України за чинниками у 2015 р.

Регіони України	Чинники інвестиційної привабливості										Загальна оцінка	
	Привабливість ринку		Ціна та якість робочої сили		Наявність необхідної інфраструктури		Наявність природних ресурсів		Безпека інвестиційної діяльності			
	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг	Індекс	Ранг
Області												
Вінницька	0,416	9	0,210	16	0,326	18	0,278	8	0,904	9	0,427	10
Волинська	0,366	17	0,058	25	0,254	22	0,126	21	0,915	7	0,344	25
Дніпропетровська	0,556	2	0,629	2	0,502	5	0,777	1	0,706	20	0,634	1
Донецька	0,200	24	0,345	4	0,581	2	0,418	2	0,700	21	0,449	8
Житомирська	0,390	13	0,251	12	0,309	19	0,196	18	0,900	10	0,409	11
Закарпатська	0,335	22	0,195	17	0,348	16	0,060	25	0,926	5	0,373	20
Запорізька	0,453	5	0,329	6	0,482	6	0,377	3	0,623	24	0,453	5
Івано-Франківська	0,362	18	0,142	20	0,360	14	0,075	23	0,955	2	0,379	18
Київська	0,482	4	0,277	10	0,445	8	0,238	14	0,716	19	0,432	9
Кіровоградська	0,369	16	0,286	9	0,332	17	0,274	9	0,744	16	0,401	13
Луганська	0,004	25	0,157	19	0,388	11	0,267	12	0,991	1	0,361	22
Львівська	0,430	8	0,312	8	0,503	4	0,154	19	0,848	13	0,449	7
Миколаївська	0,405	10	0,219	15	0,354	15	0,269	11	0,684	22	0,386	16
Одеська	0,448	6	0,333	5	0,588	1	0,335	6	0,871	11	0,515	3
Полтавська	0,489	3	0,316	7	0,397	10	0,332	7	0,719	17	0,451	6
Рівненська	0,357	19	0,253	11	0,305	20	0,120	22	0,928	4	0,393	15
Сумська	0,399	12	0,234	14	0,239	23	0,219	16	0,681	23	0,354	23
Тернопільська	0,339	21	0,120	22	0,369	13	0,146	20	0,943	3	0,383	17
Харківська	0,445	7	0,496	3	0,482	7	0,367	4	0,717	18	0,501	4
Херсонська	0,389	14	0,105	23	0,237	24	0,270	10	0,755	15	0,351	24
Хмельницька	0,356	20	0,135	21	0,385	12	0,224	15	0,923	6	0,405	12
Черкаська	0,403	11	0,242	13	0,280	21	0,199	17	0,856	12	0,396	14
Чернівецька	0,329	23	0,082	24	0,430	9	0,067	24	0,915	8	0,365	21
Чернігівська	0,369	15	0,190	18	0,226	25	0,264	13	0,826	14	0,375	19
м. Київ	0,965	1	0,961	1	0,565	3	0,353	5	0,020	25	0,573	2

Джерело: розраховано за [5].

На основі проведених розрахунків індексів потенціалу інвестиційної привабливості та ранжування регіонів України за виділеними чинниками у 2013 та 2015 рр. перше місце за загальною оцінкою в цьому періоді займала Дніпропетровська область, а останнє – Волинська область.

Диференціація регіонів України за рівнем потенціалу інвестиційної привабливості дозволить аналізувати та ідентифікувати бар'єри, які обмежують економічний розвиток, а також здійснювати стратегічне планування, створення програм, метою яких є усунення перешкод і полегшення залучення інвестицій. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Бабець І. Г.** Науково-технічна складова інвестиційної безпеки регіонів України в умовах євроінтеграції. *Економічний вісник*: зб. наук. пр. Переяслав-Хмельницького державного університету ім. Григорія Сковороди. 2012. Вип. 18/2. С. 8–14.
2. **Балацький О. Ф., Теліженко О. М., Соколов М. О.** Управління інвестиціями: навч. посіб. 2-ге вид. Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. 232 с.
3. **Бланк І. О., Гуляєва Н. М.** Інвестиційний менеджмент: підручник/за ред. А. А. Мазаракі. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. 398 с.
4. **Бейдик О. О.** Ресурсно-рекреаційні доміанти регіонів України // Наукові дослідження до потреб туризму: матеріали «круглого столу». Київ: Обрії, 2006. С. 47–54.

Матриця квартильного розподілу регіонів України за чинниками «Привабливість ринку» та «Наявність необхідної інфраструктури» у 2015 р.

Рівень інвестиційної привабливості		За чинником «Наявність необхідної інфраструктури»			
		високий	вищий за середній	нижчий за середній	низький
За чинником «Привабливість ринку»	високий	м. Київ, Дніпропетровська, Запорізька та Одеська області	Полтавська та Київська області		
	вищий за середній	Львівська область	Харківська область	Вінницька, Миколаївська області	Сумська, Черкаська області
	нижчий за середній			Івано-Франківська, Кіровоградська області	Житомирська, Волинська, Чернігівська та Херсонська області
	низький	Донецька та Луганська області	Хмельницька та Чернівецька області	Тернопільська та Закарпатська області	Рівненська область

Джерело: авторська розробка.

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

6. **Корепанов Г. С.** Оцінка інвестиційної привабливості регіонів України на основі теорії нечіткої логіки. *Прикладна статистика: проблеми теорії та практики*: зб. наук. праць. 2014. Вип. 15. С. 253–264.

7. **Тищенко О. М., Дуленко А. Л., Петрова Н. Б.** Визначення рівня конкурентоспроможності сфери туризму в регіонах України // Соціально-економічне розв'язання України та її регіонів: проблеми науки і практики: монографія. Харків: ІД «ИНЖЭК», 2009. С. 260–273.

8. **Шарп У., Александер Г., Бейли Дж.** Інвестиції/пер. с англ. М.: ИНФРА-М, 2001. 1028 с.

9. **Dunning J. H.** Multinational Enterprises and the Global Economy. Wokingham: Addison-Wesley, 1993. P. 127–130.

10. World Investment Report 2013 – Global Value Chains: Investment and Trade for Development // United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2013_en.pdf

11. World Investment Report 2016 – Investor Nationality: Policy Challenges // United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL : http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2016_en.pdf

LITERATURE

Babets, I. H. "Naukovo-tekhnichna skladova investytsiinoi bezpeky rehioniv Ukrainy v umovakh yevrointegratsii" [The scientific and technical component of the investment security of regions of Ukraine in terms of European integration]. *Ekonomichnyi visnyk*, no. 18/2 (2012): 8-14.

Balatskyi, O. F., Telizhenko, O. M., and Sokolov, M. O. *Upravlinnia investytsiiamy* [Investment management]. Sumy: Universytetska knyha, 2004.

Blank, I. O., and Huliaieva, N. M. *Investytsiinyi menedzhment* [Investment management]. Kyiv: KNTEU, 2003.

Beidyk, O. O. "Resursno-rekreatsiini dominanty rehioniv Ukrainy" [Resource and recreational dominant regions of Ukraine]. In *Naukovi doslidzhennia do potreb turyzmu. Materialy «kruhloho stolu»*, 47-54. Kyiv: Obrii, 2006.

Dunning, J. H. *Multinational Enterprises and the Global Economy*. Wokingham: Addison-Wesley, 1993.

Korepanov, H. S. "Otsinka investytsiinoi pryvablyvosti rehioniv Ukrainy na osnovi teorii nechitkoi lohiky" [Evaluation of investment attractiveness of regions of Ukraine on the basis of the theory of fuzzy logic]. *Prykladna statystyka: problemy teorii ta praktyky*, no. 15 (2014): 253-264.

Ofitsiyniy sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy. <http://www.ukrstat.gov.ua>

Sharp, U., Aleksander, G., and Beyli, Dzh. *Investitsii* [Investment]. Moscow: INFRA-M, 2001.

Tyshchenko, O. M., Dulenko, A. L., and Petrova, N. B. "Vyznachennia rivnia konkurentospromozhnosti sfery turyzmu v rehionakh Ukrainy" [The definition of level of competitiveness of tourism in the regions of Ukraine]. In *Sotsialno-ekonomicheskoye rozvitiye Ukrainy i yeye regionov: problemy nauki i praktiki*, 260-273. Kharkiv: INZHEK, 2009.

"World Investment Report 2013 – Global Value Chains: Investment and Trade for Development" United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2013_en.pdf

"World Investment Report 2016 – Investor Nationality: Policy Challenges" United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2016_en.pdf